

In dit nummer

Pagina 4:

Kunstenares

John Mewissen had een interview met Letty Muntjeverf, kunstenares en betrokken bij het inloophuis voor vluchtelingen afgelopen winter.

Pagina 5

Jeugdwerk

Een nieuw jeugdwerkteam gaat nieuwe activiteiten voor de jongeren in de gemeente organiseren en ontketent een pastoraal offensief.

Pagina 6:

Bonaire

Emeritus predikant Kees Mos is tijdelijk dominee op Bonaire. "Ik voel mij bevoorrecht dat ik een stukje mee mag gaan."

Pagina 7:

Financiën

De jaarrekening over 2018 vertoont een tekort, maar per saldo is het resultaat minder slecht dan verwacht.

God is dichtbij én veraf

Op wonderlijke wijze bent U overal dicht bij ons;

U werkt in ons, Heer, en U blijft verborgen.

U bent daar in de hoogte en de hoogte voelt U niet;

U bent daar in de diepte en de diepte kan U niet omvatten.

U bent ongrijpbaar als wij U zoeken.

U bent dichtbij én veraf. Wie kan U bereiken?

Ons denken en onze zintuigen raken U niet:

alleen in geloof, liefde en gebed komen wij U nader.

Efraim de Syriër (ca. 306-373)

Een zomerse overdenking

Wandelen met God

Van tijd tot tijd ga ik een dag wandelen. Ik volg dan uitgezette en gebaande paden. De afgelopen paar jaar liep ik in etappes het Hollands Kustpad. Het loopt van Hoek van Holland naar Den Helder. Ik neem 's ochtends de trein, soms daarna nog een bus en loop op mijn gemakje een traject van een kilometer of twintig. Daarna zoek ik een bus die me naar het dichtstbij gelegen station brengt om terug te keren naar Wassenaar.

Door Jilles de Klerk

Wandelen is een heerlijke manier om te ontspannen. Anders dan met de auto, de trein of het vliegtuig zoef je niet in een afgesloten ruimte langs of over het landschap, maar bevind je je er middenin. Je hoort de geluiden of de stilte om je heen, je ruikt de geuren, je voelt de wind of de regen. En je maakt, stapsgewijs en gaandeweg, de veranderingen in het landschap mee. Wie wandelt neemt en heeft de tijd. Daarbij is wandelen een natuurlijke beweging. Rijden, treinen en vliegen zijn dat niet.

Hoofd leeg

Je kunt ook niet veel meenemen. Zo besef je wat je echt nodig hebt en wat eigenlijk overbodig is. Al wandelend merk ik dat mijn aandacht verschuift. Zit mijn hoofd aan het begin nog vol gedachten, langzamerhand raakt het leeg en ben ik volledig gericht op wat er om mij heen te beleven valt. Naarmate ik vermoeider word, verschuift ook dat weer en vraagt het lopen zelf uiteindelijk alle concentratie.

>> Lees verder op pagina 3

In het Friese Jorwerd wordt iedere woensdagmorgen een spirituele wandeltocht georganiseerd: de Kleaster-kuier (kloosterwandeling)

Stand van zaken beroepingswerk

"Deze persoon zie ik voor me in Wassenaar"

Het kan (bijna) niemand zijn ontgaan: we zoeken een nieuwe predikant voor onze gemeente. Begin dit jaar zijn negen gemeenteleden bereid gevonden om met elkaar de beroepingscommissie te vormen. Net voor de zomer vertellen vier commissieleden, Dorottya Koster, Daniëlle van Duyn, Arno Quak en Arjan Kaaks, hoe zij het lidmaatschap van de beroepingscommissie ervaren.

Door Wilma Verschoor

Een nieuwe predikant zoeken is een bijzondere en mooie taak, maar ook

een hele verantwoordelijkheid en een intensief proces. Er is al veel werk verzet. Eerst heeft de commissie een profiel voor de nieuwe dominee opgesteld. Tijdens de gemeenteavond in maart is dat met applaus ontvangen. Met enkele kleine aanpassingen kon daarna de advertentie worden geplaatst. Gemeenteleden hebben namen genoemd van mogelijke voorgangers. Deze mensen zijn actief op onze vacature geweest.

Op pad

En toen kwamen de sollicitaties binnen. De commissie heeft op basis van de

brieven een eerste selectie gemaakt en is toen bij meerdere kandidaten gaan horen. Dat betekent dat de commissieleden vele zondagochtenden op pad zijn. Ze bezoeken de kerkdiensten waar de predikanten voorgaan die uit de selectie zijn gekomen. Voor de zomervakantie is deze fase afgerond.

>> Lees verder op pagina 3

Colofon

Dit informatieblad is een uitgave van de Protestantse Gemeente Wassenaar en verschijnt eenmaal per twee maanden.

Oplage:

1.650 exemplaren

Redactieadres:

Protestantse Gemeente Wassenaar
Kerkelijk bureau
Schoolstraat 4
2242 KH Wassenaar
gemeentenieuws@pkn-wassenaar.nl
www.pkn-wassenaar.nl
(070) 511 40 68

Openingstijden kerkelijk bureau:

Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag
van 9.00-12.00 uur

Predikanten:

Ds. J.M. de Klerk,
jmdeklerk@pkn-wassenaar.nl
Ds. P. van Winden,
pieter@interimpredikant.nl

Rekeningnummers:

NL84 RABO 0373 7321 71

t.n.v. Protestantse Gemeente te
Wassenaar (kerkelijke bijdrage en
collectebonnen)

NL95 RABO 0128 0850 02

t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente
Wassenaar (diaconale giften en giften
kerkwebradio)

NL53 RABO 0373 7322 44

t.n.v. Protestantse Gemeente Wassenaar
inzake kerkblad

Redactie en redactieraad:

Nelleke van Duijn, Henk Hogewoning
(eindredactie), Rick van Keulen, Jilles de
Klerk en Marianne Mewissen

Redactionele ondersteuning:

Ellen van der Vis en Anja Barends

Post voor de redactie:

gemeentenieuws@pkn-wassenaar.nl
of per post naar het kerkelijk bureau
(zie boven)

Realisatie en druk:

Duocore, Katwijk

(advertenties)

Nils Holger Moormann *Bookinist* bij Haasnoot interieurs in Wassenaar.

haasnoot interieurs
Langstraat 29 Wassenaar / haasnoot.com

Beveiligingen
deskundig & betrouwbaar

Van Zuylen van Nijeveltstraat 244/246, 2242 LL Wassenaar

I-ami BV

- Beveiliging
- Data
- Electrotechniek
- Telecom
- EIB systemen

www.i-ami.nl **070-511 67 38**

Wekelijkse en maandelijkse activiteiten

	Activiteit	Locatie	Contactpersoon
Dinsdagochtend Wekelijks	Openstelling kerk 10.30-12.30 uur	Dorpskerk/Stiltecentrum	mw. K. Taal T (070) 511 12 49
Woensdagochtend Wekelijks	Ochtendgebed 10.00 uur	Kievietkerk	mw. Sh. Keilholz T 06-15 37 72 20
Woensdagavond Wekelijks	Cantorij 20.00-22.00 uur	Kievietkerk/Dorpskerk	mw. A. Jansen-Kot en R. Jansen T (0252) 22 22 59
Vrijdagochtend 2e vrijdag v.d. maand	Zangmorgen 10.30-11.30 uur	Van Ommerenpark	mw. N. van Duijn T (070) 511 62 15
Vrijdagmiddag Wekelijks	Viering 16.00 uur	Duinsteede	
Vrijdagavond Wekelijks	Weeksluiting 19.00 uur	Sophieke Huis/Theaterzaal	
Vrijdagavond Wekelijks	Rejoice 19.30-20.30 uur	Messiaskerk	A. de Winter T (070) 368 37 38

Bijzondere activiteiten

	Activiteit	Locatie	Contactpersoon
Alle vrijdagen in augustus	Koffiedrinken voor thuisblijvers, 10.30-12.00 uur	Dorpskerk/Koorruïne	Diaconie
Zaterdag 3 augustus t/m 17 augustus	Promenadeconcert, 16.00 uur	Dorpskerk	Commissie Kerkconcerten
Zaterdag 7 september	Orgelconcert, 16.00 uur	Dorpskerk	Commissie Kerkconcerten
Zaterdag 14 september	Open Monumentendag	Dorpskerk en Kievietkerk	

Thema 'Wie ben jij dan?'

Verder bouwen aan het pastoraat

'Laten we elkaar vasthouden' stond een jaar geleden boven een gesprek over de opzet van een nieuwe organisatie voor het pastoraat. Een jaar later zijn we halverwege de overgangsfase en nu zou de kop kunnen zijn: 'Laten we verder bouwen,' zegt Bert van Ginkel, voorzitter van de pastorale raad.

Door Marianne Mewissen

De eerste contouren van het pastoraat-nieuwe stijl worden zichtbaar, met name voor de (pastoraal) contactpersonen die uit verschillende tradities en geledingen binnen de drie kerken komen: bezoekersdienst, pastoraal ouderlingen en pastoraal diakenen. Dat samen verder bouwen vraagt in de voorbereidende gesprekken

verkenning van de gewoonten, erkenning van verschillen en respect voor elkaars werkwijze. Maar bovenal blijkt het waardevol dat opgebouwde contacten in stand blijven.

Teams

Er zijn nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan rondom de twee wijken Noord en Zuid met de daarbij horende secties. Naast de predikant per wijk staat een team van pastoraal coördinatoren en ambtsdragers om de activiteiten binnen de secties te coördineren. In totaal gaat het om 15 coördinatoren met elk ongeveer 100 adressen per sectie in de wijk Noord of Zuid. Minimaal drie coördinatoren per wijk zijn als ouderling of diaken lid van de kerkenraad. De contactpersonen hebben ongeveer 20 tot 30 adressen.

Op 5 april en 21 juni zijn de pastoraal coördinatoren en ambtsdragers met alle contactpersonen en de beide predikanten bij elkaar gekomen voor toerusting. De nadruk lag daarbij op kennismaken: *Wie ben jij dan?* en om het hoe en waarom van de nieuwe indeling te bespreken: *Waar doen we het voor? "Van zulke bijeenkomsten krijg ik energie,"* zei een van de deelnemers. In de zomermaanden zijn de secties – contactpersonen met hun coördinator – bezig om de definitieve verdeling te bespreken en vast te leggen. Na de zomer sturen zij een brief aan alle gemeentelieden persoonlijk, op naam, met de indeling en de (nieuwe) contactpersoon.

Diverse ontmoetingen

In beginsel sluit het nieuwe model aan op de oude verdeling van adressen voor de contactpersonen. Toch zal de nieuwe opzet merkbaar worden door de initiatieven die door de pastorale raad (15 coördinatoren met de twee predikanten) worden genomen en uitgewerkt in samenwerking met de commissie Leerhuis. Zowel in groter als in kleiner verband worden dit jaar rond het thema *Wie ben je dan?* diverse ontmoetingen georganiseerd, laagdrempelig en ontspannen. De aftrap is op de startzondag, op 29 september. In het volgende nummer van *Gemeentenieuws* komt een artikel over de uitwerking van de plannen. ■

Wandelen met God

Wandelen is een heerlijke manier om de zinnen te verzetten en leeg in het hoofd te worden. Zo kom ik terug bij mezelf en bij wat me beweegt en bezielt. Wandelen is op die manier ook een spirituele ervaring. Misschien is om die reden in de Bijbel wandelen een beeld voor het leven en de omgang met God. Zo wandelde Henoch met God. Een gemoedelijk, prachtig beeld, zonder haast, zonder drang of dwang. Gelovig zijn als een vorm van kuieren.

Pelgrimstochten

Sommige wandelingen zijn bewust als spirituele (zoek)tocht opgezet. Er zijn pelgrimstochten. De bekendste (en langste?) is die naar Santiago de Compostella in Spanje. Maar je kunt het ook dichterbij huis zoeken. In het Friese Jorwerd, waar God verdwenen zou zijn, wordt iedere woensdagmorgen een spirituele wandeltocht georganiseerd: de Kleaster-kuier (kloosterwandeling).

De bedenker daarvan is dominee Hinne Wagenaar. Hij vatte het idee op om in Jorwerd een klooster (Nijkleaster: het nieuwe klooster) te beginnen. "Ouderwetse vormen van kerk-zijn spreken steeds minder tot de verbeelding," zegt hij. "Veel gelovigen voelen zich niet zo thuis meer in de traditionele kerk. Wij bieden een nieuw model van gemeenschap." Het idee wordt in etappes, stapsgewijs gerealiseerd.

Bezinning en verbinding

De Kleaster-kuier is er onderdeel van. Aan deze spirituele wandeling gaat een korte morgendienst vooraf. Daarna wordt gekuierd door het Friese landschap. Drie doelen staan daarbij centraal: stilte, bezinning en verbinding. Na een tijd zwijgend gelopen te hebben, krijgen de wandelaars een Bijbeltekst aangereikt ter overdenking om, tot slot, met elkaar van gedachten te wisselen. De anderhalf durende wandeltocht voert langs autowegen, weilanden en dijkjes, waar de ondergrond in het najaar vaak drassig en soms verraderlijk poreus is. Een wandelaarster vertrouwde Hinne Wagenaar toe: "We lopen hier in de regen te glibberen op de dijk. Dat doet me denken aan het menselijk levenspad, dat net zo glibberig is." Het zijn vooral kloostergemeenschappen-nieuwe stijl zoals bijvoorbeeld Taizé (Frankrijk) en Iona (Schotland) die de inspiratie vormen voor Hinne Wage-

naar en de zijnen. De predikant hoopt over een paar jaar met zijn vrouw zijn intrek te kunnen nemen in het Jorwerdse klooster, een gemeenschap met veel ruimte voor individuele beleving en keuzes.

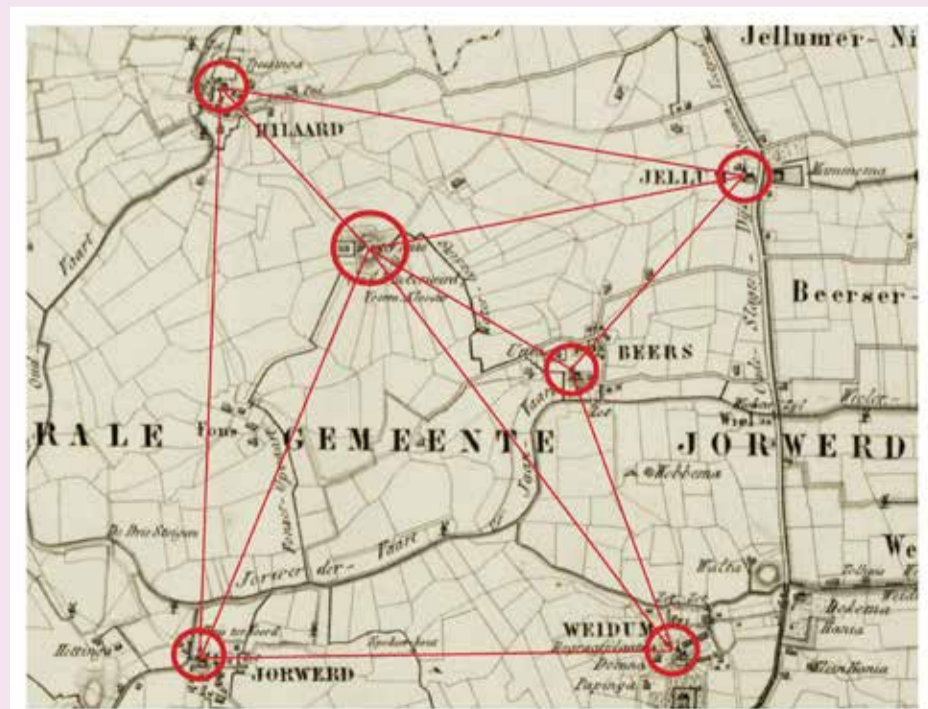
Geert Mak

De wandeling voert ook langs 't Skriuwershûske. Hier schreef de journalist Geert Mak de bestseller die het dorp nationale bekendheid gaf: *Hoe God verdween uit Jorwerd*. Een wandelaar die het boek las, zegt: "Ik vond het een mooi boek, maar geloof zelf niet in een onverbidelijke secularisering. God is hoogstens enigszins aan het zicht onttrokken doordat de moderne mens zoveel andere dingen aan het hoofd heeft."

Zelf is hij in zijn woonplaats actief in het kerkelijk leven. Maar hij beseft dat de Protestantse Kerk Nederland te veel de uitstraling heeft gekregen van een zondagskerk zonder maatschappelijke relevantie. Daarom is hij blij met een initiatief als de Kleaster-kuier waaraan hij al een paar keer heeft deelgenomen. "Ik ben gereformeerd opgevoed, maar ik zoek tegenwoordig meer dan dat ik zeker weet. Het is dan nuttig om je in alle rust gezamenlijk te bezinnen. Zo'n wandeling werkt echt inspirerend. Ik heb het gevoel dat ik dichterbij God kom." ■

Voor wie de wandeling ook eens wil maken: <https://nikleaster.fr/woensdagmorgen-kleaster-kuier>

De beroepingscommissie met interim-predikant Pieter van Winden

Stand van zaken beroepingswerk

De leden van de beroepingscommissie zijn eensgezind als het gaat over de plezierige en constructieve sfeer binnen de commissie. Daniëlle: "We zijn als commissie een hechte groep waarbij we elkaar de ruimte laten om onze mening te geven. We zijn keer op keer weer verrast over de samenstelling van de commissie. Zo verschillend maar zo gelijk." Dorotty: "Het is fijn het vertrouwen van de gemeente te hebben in dit intensieve proces. Gelukkig zijn we als commissie echt een eenheid en inmiddels volledig op elkaar ingespeeld." Arjan vult aan dat hij merkt dat de commissieleden elkaar aanvullen en aanscherpen. "En er is humor en bespiegeling."

Mooi werk

Er komt veel kijken bij het beroepen van een predikant, maar het is mooi werk. Daniëlle: "Het is leuk om te praten over verschillende manieren van geloofsbeleving. Wat brengt je naar de kerk en wat voor soort predikant enthousiasmeert me om naar de kerk te komen." Ook Arno wordt enthousiast van het horen van de predikanten en het bezoeken van de kerkdiensten elders in het land. "Het is interessant om te zien hoe diensten op verschillende wijzen verlopen en worden geleid door de predikant en mensen van de kerk."

Arjan vindt het jammer veel zondagen buiten de Wassenaarse kerkgebouwen te

zijn. "Maar het is ook leuk om te zien hoe het in andere kerken gaat en hoe moderne media worden ingezet om de dienst te vergemakkelijken en beelden te creëren." Daniëlle let vooral op de jongsten in de kerk; de kindernevendienst, hoe de kinderen zich bewegen in de kerk en hoe de predikant daar op reageert.

Enthousiasme

Behalve het enthousiasme wordt ook de verantwoordelijkheid door de commissieleden gevoeld. Arno: "Bij ons ligt immers de verantwoordelijkheid om goede keuzen te maken." Dorotty: "We worden allemaal enthousiast als we tijdens het 'horen' het gevoel krijgen: deze persoon zie ik ook voor me in Wassenaar! Pittig maak ik het zelf soms door me bewust af te vragen of ik echt onafhankelijk en gestructureerd aan het evalueren ben of dat mijn persoonlijke mening als gemeentelid wellicht toch ook doorklinkt. Die twee petten, daar moet je je heel bewust van zijn."

De fase van het horen van predikanten is afgerond en de zomervakantie is begonnen. In september volgen de gesprekken met enkele kandidaten. De commissie heeft er vertrouwen in dat al deze acties gaan leiden tot een mooie voordracht in het najaar. Arno wil de gemeente meegeven: "We zijn op de goede weg. En hoopvol een goede kandidaat te vinden." ■

VAN EDE

INTERNATIONAL MOVING

VERLENGDE HOGE KLEI 60 - WASSENAAR - HOLLAND

WWW.VANEDE.COM - T.(070) 511 34 26

SINDS 1923

STERK IN VERHUIZEN.

"Je maakt nooit zomaar iets"

De bezoekers van de kooruitlezingen kennen haar van de bijzondere omslag van het programmaboekje: kunstenaars Letty Muntjewerf. Afgelopen winter was ze nauw betrokken bij de opvang van vluchtelingen. Een interview.

Door John Mewissen

Haar karakteristieke huis staat verscholen in het groen, waardoor je de ingang even moet zoeken. De wilde tuin heeft iets paradijselijks door de combinatie van rust en veel vrij groeiende bomen. Hier woont duidelijk een kunstenaar. We drinken thee met Letty en haar man Lex. Binnen zien we overal netjes ingelijste kunstwerken die de mooie Indische meubels aan het oog onttrekken. Ook op het interieur drukt de kunstenaar haar stempel. We stellen Letty heel veel vragen.

Waar heeft je wieg gestaan?

"In een klein dorpje net boven Amsterdam: IJpendam. Mijn vader was daar in de oorlogsjaren huisarts. Mijn ouders hebben heel wat Amsterdammers die erop uit trokken om iets te eten te bemachtigen, gastvrij ontvangen. Ik zie die arme mensen nog steeds voor me. Ik ben opgegroeid in een warm nest, in een gelovig gezin. Dat heeft mij gevormd."

Letty Muntjewerf: "Ik probeer het mysterie van het universum aan te raken."

Wanneer begon jouw interesse in kunst?

"Al heel jong maakte ik voor mijn vriendinnen feeënjurken van crêpepapier. Voor verjaardagen maakte ik mini-tuintjes. Mijn vader tekende goed, mijn moeder is gaan schilderen. Ze hebben me aangemoedigd bij mijn creatieve vorming. Ik moest wel een vak leren waarmee ik in mijn eigen onderhoud kon voorzien. Na wat zoeken ben ik op de Koninklijke Academie

voor Beeldende Kunsten in Den Haag terechtgekomen. Dankzij mijn opleiding in grafische en typografische vormgeving vond ik werk en had zelfs een eigen reclamebureau met veel opdrachten."

Vrije kunst

"In de reclamewereld was het de opdrachtgever die het uiteindelijke resultaat bepaalde. Ik kon mijn eigen creativiteit niet goed kwijt. Ik voelde me leeggezogen. Twee jaar nadat ik met Lex was getrouwd kreeg hij een baan in Zwitserland. Ik volgde hem naar waar zijn werk hem bracht, onder andere naar Bazel, Brussel, Bern en Den Haag. Toen kon ik de stap maken van toegepaste naar vrije kunst. Ik kon daarmee mijzelf zijn. Overal waar ik kwam te wonen, zocht en vond ik mogelijkheden om mij verder te ontwikkelen; via de kunstacademie in Bazel, de kunstacademie in Brussel, de Vrije Academie in Den Haag." "De rode lijn in mijn leven is het voortdurend uitbreiden en perfectioneren van mijn technische vaardigheden, het aanleren van nieuwe technieken: etsen, houtsneden, zeefdruk en monoprins en het zoeken naar verdieping van de inhoud. Mede daardoor kon ik overal aarden. Tegenwoordig combineer ik de klassieke technieken met digitale beeldmanipulatie. Ik werk in series en thema's. Het oorspronkelijke ontwerp krijgt vervolgens alle mogelijke varianten. Ik werk niet snel. Als iets mij treft, sla ik

het concept op in mijn hoofd. Ik maak een aantekening of een foto en werk het dan later uit. Ik wil op mijn leeftijd niet meer met deadlines rekening houden."

Hoe zie jij het kunstenaarschap?

"Het is heel dubbel. Enerzijds leidt de kunstenaar een teruggetrokken bestaan, anderzijds treedt hij naar buiten. Je maakt iets voor jezelf, maar je maakt nooit zomaar iets. Je wilt dat anderen het zien."

Welke onderwerpen kies je?

"Onder andere landschappen. Eigenlijk zijn het onmogelijke combinaties, bijvoorbeeld een Zwitsers berglandschap met Indonesische sawa's. Verder muziekinstrumenten als violen en blaasinstrumenten. De vormen zijn zo mooi doordat ze eeuwenlang met liefde gebruikt zijn door musici die eraan bleven werken en ze verder perfectioneerden."

Ben je geïnspireerd door de Bijbel?

"Niet door Bijbelse figuren. Ik probeer in mijn werk het mysterie van het universum aan te raken."

In het inloophuis voor de vluchtelingen verzamelde je een grote groep jonge mensen om je heen voor een intensieve taalcursus. Dat was heel intensief. Wat dreef jou?

"Mededogen. Bewondering voor de moed van deze mensen om alles achter

(advertentie)

ALLE AANDACHT
VOOR AFSCHEID
NAAR WENS EN
HERINNERING

EDWARD KARDOL

Oostdorperweg 151
2242 NJ Wassenaar
☎ 070 514 61 00

info@omen-uitvaartzorg.nl
www.omen-uitvaartzorg.nl

FACILITEITEN VOOR HET VERZORGEN VAN:

- UITVAARTEN
- OVERLEDENEN
- OPBARINGEN
- CONDOLEANCES
- AFSCHEIDSBIJEENKOMSTEN
- MEMORIALS

INFORMATIEPUNT VOOR HET:

- BESPREKEN VAN UITVAARTEN
- REGISTREREN VAN UITVAARTWENSEN
- DEPOSITO EN UITVAARTVERZEKERINGEN
- GEDENKTEKENS - URNEN - SIERADEN
- UITVAARTKISTEN

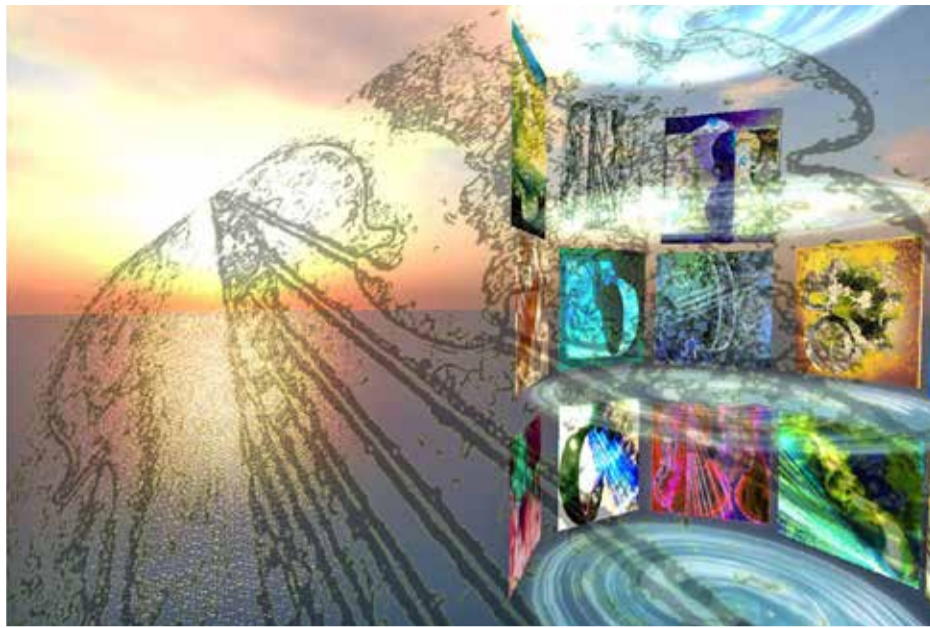
Diaconia Vakantie

Veel mensen treffen voorbereidingen om te gaan genieten van een andere omgeving, van andere activiteiten. Kortom: genieten van de vrije tijd in de zomer. Er zijn – helaas – ook mensen die deze activiteiten niet kunnen of willen ondernemen, om wat voor reden dan ook.

Voor die thuisblijvers organiseert de diaconie, samen met andere vrijwilligers in de Protestantse Gemeente Wassenaar, speciale activiteiten. Zo kunnen thuisblijvers in de maanden juli en augustus samen een kop koffie drinken in de Dorpskerk op vrijdagmorgen van 10.30 tot 12.00 uur. Het begon wat aarzelend maar het is toch altijd gezellig. De hele maand augustus bent u nog van harte welkom.

Nog een activiteit: op donderdag 25 juli was er een midzomerlunch voor de thuisblijvers in de Messiaskerk van 12.00 tot 14.00 uur. Gewoon omdat het altijd fijn is om elkaar te ontmoeten. ■

Music in the sky

te laten wat hen lief was en te proberen hier een nieuw bestaan op te bouwen. Bij het inloophuis droeg iedereen een naamkaartje, zowel de vluchtelingen als de vrijwilligers. Het werd een kader waarbinnen mensen elkaar ontmoetten als individu, niet als groep. Je kunt niet zoveel doen voor deze mensen, maar je kunt ze wel een warm welkom geven en enigszins wegwijs maken. En hun het gevoel geven dat ze als mens gezien en gewaardeerd worden. Je weet niet zeker

of het blijvend resultaat heeft, maar je doet wat je kunt. Dat doe ik als christen. Ik ben niet bang voor de ontmoeting met onbekenden, omdat ik als kind in het gezin een veilige omgeving heb gehad. Dat geeft mij vertrouwen. Niet alles is gemakkelijk gegaan in mijn leven. Ik ben ook een tijd ziek geweest, maar nu, terugblikkend, ben ik dankbaar voor wat mij allemaal gegeven is en voor wat ik kan doen." ■

(advertenties)

De Horsten
uitvaartverzorging
 WASSENAAR & VOORSCHOTEN

Een vertrouwd gezicht in Wassenaar & Voorschoten

Wanneer u in uw directe omgeving te maken krijgt met een overlijden, kunt u - 24 uur per dag - contact met ons opnemen

www.dehorstenuitvaartverzorging.nl
info@dehorstenuitvaartverzorging.nl

Wassenaar: tel. 070 - 514 43 45 (24 uur per dag)
 Voorschoten: tel. 071 - 561 08 00 (24 uur per dag)

De Horsten Uitvaartverzorging, Postbus 1011, 2240 BA Wassenaar

Column | Jilles de Klerk

Spreeken is zilver, luisteren goud

We zaten in de Dorpskerk bij elkaar met pastoraal bezoekers. 'Gebruiken jullie wel eens een tekst bij een bezoek?', vroegen wij. Sommigen deden dat. De zegen van St. Patricks op een kaart van de Dorpskerk werd bij een bezoek soms meegenomen. Ik reikte een lijst met Psalmen uit die je bij gelegenheid zou kunnen lezen. Het was bedoeld als hulp, maar wekte ook kritische reacties op. Iemand werd ronduit kriegel van de gedachte met een tekst aan te moeten komen. 'Mensen verwachten dat ze hun verhaal kwijt kunnen. Het gaat allereerst om goed te luisteren. Niet om het strooien met teksten.'

Doekje voor bloeden

Zij had natuurlijk volkomen gelijk. Luisteren is het allerbelangrijkste. Te vaak en te lang werden en worden vrome (Bijbel)teksten naar voren gebracht als doekje voor het bloeden, of als medicijn dat verdriet moet verzachten of doen opdrogen. De schrijver David van Reybrouck zegt in zijn prachtige boekje Odes: 'Hoe omgaan met andermans verdriet? Recepten zijn er niet. Soms helpt een stille arm om een snikkende schouder, soms ook niet. Soms helpt goedbedoeld advies, dikwijls ook niet. Maar wat het minst van al helpt, is hulp. Of beter: hulp die te oplossingsgericht is, die te actief verschil wil maken.' Hij schrijft dat in 'Ode aan de troost' en besluit dat hoofdstukje met de volgende zin: 'Welaan dan: een ode aan het onbeschaamd luisteren in tijden van verlies – en ver daarna, een pleidooi voor het polsen van wat er bij een ander onderhuids speelt, een lofzang op luisteren zonder oordelen.'

Uit de put

Toch – bij goed luisteren hoort ook dat je oor hebt voor vragen die in of onder de woorden van de ander kunnen klinken. En ook of die vragen om een reactie of antwoord van jou als bezoeker. Je kunt iemand ook in de kou laten staan door die vragen niet te horen of te negeren. Soms helpt het iemand expliciet te vragen: 'Wat helpt jou in deze situatie? Wat geeft steun en perspectief? Wat brengt je in de put en wat haalt je eruit? Je reikt dan geen oplossing aan, maar zet het zoeken naar wat helpt bij de ander in beweging. Die gaat bij zichzelf te rade wat 'hulpbronnen' zijn of zouden kunnen zijn: gezelschap van vrienden, mooie muziek, wandelen langs het strand. Of wat dan ook.

Het kan ook dat iemand iets noemt dat je doet denken aan een regel uit een lied, een gedicht, een boek of uit de Bijbel. En dan kan het goed doen zo'n tekstje ter sprake te brengen. Niet omdat het moet. Niet omdat het werkt (dat doet het niet altijd), maar omdat het past bij wat je besprak en dat op een goede manier verwoordt. David van Reybrouck schrijft zulke regels. Ook de volgende is er een voorbeeld van: 'Soms is je begrepen voelen een grotere troost dan opgepept worden.' ■

Nieuw jeugdwerkteam komt met nieuwe initiatieven

Er zijn behoorlijk wat kinder- en jeugdactiviteiten. Denk aan de zondagse crèches, de kindernevendiensten, de jeugdnevendiensten en de 12+-groep. De Kids Church is in korte tijd ingeburgerd geraakt. De jongerenreis was dit jaar ook weer een succes. En de à la Paris-diensten lopen best leuk.

Mariëlle van der Rijst, Alex van den Ham, Bertine Stuijvenberg, Lucia Bogaards en de beide predikanten.

De plannen? We werken met succes aan een actievere en wederzijds hartelijke samenwerking tussen basisscholen en kerk. Hierna idem met de middelbare scholen. We maken meer werk van de inhoudelijke begeleiding van 0- tot 16-jarigen op de zondagmorgens. We ontwikkelen experimentele vieringen of events voor tieners. We gaan jongeren koppelen aan concrete, diaconale activiteiten. We willen een opener band opbouwen met het jeugdwerk aan bod van de gemeente Wassenaar. We gaan de communicatie naar allerlei groepen over catechese en jeugdwerk-zaken gestructureerder aanpakken. Er zijn plannen voor een geïntegreerde communicatie via de sociale media. En het interessantste is misschien nog wel het pastoraal offensief.

Door Pieter van Winden

Toch merk je dat we er nog lang niet zijn. Want er is blijvend behoefte aan méér. Dat 'meer' is in het jeugdwerk altijd aan verandering onderhevig. Iets loopt aardig of is zelfs een succes. Dat kun je dan een of twee keer herhalen, maar dan wordt het toch weer tijd voor iets nieuws. En dus gaat de jongerenreis elk jaar ergens anders heen. En dus komen er steeds nieuwe groepen bij, maar zullen er ook groepen verdwijnen. Welke er verdwijnen, dat blijkt vanzelf. Maar nieuwe initiatieven moeten bedacht worden. Daarvoor, voor dat nieuwe, is een jeugdwerkteam opgericht.

Samenstelling jeugdteam

Het jeugdwerkteam bestaat uit een zestal mensen die nog niet tot over hun oren in het jeugdwerk zitten. Maar die wel visie hebben. Het is een team. Dat houdt in dat er samengewerkt wordt en weinig vergaderd. Mariëtte van den Berg coördineert de activiteiten. Verder: Mark van Ede,

Pastoraal offensief

Het pastoraal offensief is dat we in twee of drie weken tijd bij een brede selectie van gezinnen met tieners op bezoek gaan. In het najaar. Gewoon om te luisteren naar wat er leeft, naar wat een kerk zou kunnen toevoegen of zou kunnen leren. Zo is het jeugdwerkteam een mooie nieuwe loot aan de stam. De blaadjes zijn al te zien. De eerste vruchten zijn in het komend seizoen te nuttigen. ■

Kerk zijn op Bonaire met Kees Mos als predikant

Sinds 10 oktober 2010 heeft Bonaire, samen met Sint Eustatius en Saba, de status van gemeente in het koninkrijk Nederland. Een tropisch stukje Nederland in de grote Caribische zee. Nu, bijna tien jaar later, begint steeds duidelijker te worden wat deze verandering inhoudt. Inkomensverschillen nemen toe. Het aantal probleemgezinnen stijgt. De van oudsher egalitaire samenleving komt onder druk te staan door de voortdurende instroom van welgestelde immigranten.

De Verenigde Protestantse Kerk van Bonaire telt twee gemeenten

Door Kees Mos

Ook voor de protestantse kerk blijken de staatkundige veranderingen grote gevolgen te hebben. De Verenigde Protestantse Kerk van Bonaire telt twee gemeenten – een in de hoofdstad Kralendijk en een in het oudste dorp op het eiland Rincon – die samen sinds mensenheugenis een predikant delen. Deze werd, zoals geestelijke verzorgers bij de krijgsmacht en in penitentiaire inrichtingen, geheel door het Rijk betaald. In 2010 is echter de scheiding van kerk en staat doorgevoerd. Het is voor beide gemeenten echter onmogelijk om zelf een predikant te onderhouden.

Pastorale bijstand

Ons gemeentelid en dorpsgenoot Guido Wiersma was een van de eersten die deze *collateral damage* voor de oudste kerk van het eiland doorzag. Samen met onder anderen Jan Greven stichtte hij een Nederlandse Vriendenkring die niet alleen geld inzamelt, maar ook emeritus predikanten vraagt om zich gedurende enige tijd op het eiland te vestigen en de gemeenten

pastoraal bij te staan en onbezoldigd voor te gaan in de kerkdiensten.

Bij mijn afscheid van de Wassenaarse kerk in september 2018 vroeg Guido Wiersma of ik misschien ook mijn schouders onder dit werk wilde zetten. De vraag overviel me, maar het enthousiasme en de levendigheid waarmee de doorgaans zo rustige Wiersma over de kerk in Bonaire vertelde, haalden me gauw over de streep. Op het moment dat ik dit schrijf (begin juli 2019) verblijf ik hier alweer drie maanden.

Texel

Een van de eerste dingen die ik ter hand heb genomen, is de wekelijkse digitale nieuwsbrief. Hierdoor is het mogelijk om te zorgen voor een stukje continuïteit in de huidige situatie waarin de gemeenten voortdurend met wisselende predikanten te maken hebben. Daarnaast probeer ik zoveel mogelijk mensen te bezoeken. Omdat de gemeenten klein zijn en het eiland niet veel groter is dan Texel, is het goed

mogelijk om in korte tijd veel gesprekken te voeren.

De gemeenten bestaan globaal uit leden wier familie geboren en getogen is op het eiland. Daarnaast uit leden die al lange tijd hier wonen, onder wie opmerkelijk veel Surinamers, maar ook Nederlanders die met een Bonairiaanse zijn getrouwd. En tenslotte de leden die – vaak met hun hele gezin – hier een aantal jaren zijn gestationeerd en veelal werkzaam zijn bij de overheid.

Vakantiegangers

Een aparte categorie vormen de vakantiegangers. Het is erg leuk om te zien dat zij vaak al in Nederland hebben gegoogled of

er een protestantse kerk is op Bonaire. Zij komen vaak uit wat behoudender kerken en zijn tot mijn verbazing bijna altijd direct herkenbaar aan hun zorgeloze outfit.

Hoe de gemeenten zich in de toekomst zullen ontwikkelen, is uiteraard een vraag die velen hier bezighoudt. De gemeenten zijn niet groot, het onderhoud van twee kerkgebouwen is duur. Maar er is tegelijkertijd een diep doorleefd besef dat de toekomst verborgen ligt in Gods hand. Dezelfde hand waarin onze namen staan geschreven (Jesaja 49, 16). Met dat vertrouwen gaat men hier moedig verder en ik voel mij bevoorrecht dat ik een stukje op die weg met hen mee mag gaan. ■

Onverwachte kennismaking

“Ik heb jouw vader nog gekend!”

Het was in april. Op Palmzondag kregen alle kerkgangers een briefje uitgereikt. Daarop kon je je naam en adresgegevens schrijven. In totaal ongeveer 70 personen deden spontaan mee. In de week erna, op paasmorgen, werden de 70 briefjes van de ene kerk uitgedeeld in de andere kerk. De vraag was: wilt u deze persoon eens bellen of mailen voor een ontmoeting? Het was volkomen vrijwillig. De briefjes werden alle meegenomen. En toen?

Door Pieter van Winden

“Ik heb zijn vader nog gekend!” Een echtpaar uit het noorden van Wassenaar trok een briefje van een echtpaar uit het zuiden van Wassenaar. Ze belden: “Komen jullie op de koffie?” Een afspraak werd gemaakt. Twee echtparen die beiden actief zijn in de PGW en die elkaar nog niet kenden. Het werd een pracht van een ontmoeting. Ervaringen werden uitgewisseld. En hoewel ze elkaar niet kenden, bleek de een in het verleden nog te hebben samengewerkt met de vader van de ander. Ze trokken één conclusie: we maken een afspraak om elkaar na de zomer verder te spreken. Maar er was ook een verzuchting: “We zouden vaker van die gezamenlijke diensten moeten houden!” “Vaker dan eens per maand?” “Jazeker”, is het antwoord. Wie pakt de handschoen op?

Verbondenheid

Bij een andere ontmoeting hoorde ik: “We hadden spontaan een diepe verbondenheid”. Twee dames die elkaar nog nooit hadden ontmoet, maakten een afspraak. Want de een had het briefje van de ander meegenomen. In hun telefoongesprek kozen ze voor een ontmoeting in een café-restaurant. De reactie van een van hen: “Ik weet niet of ik zoveel geluk had? Of zijn er zoveel meer fijne mensen lid van de PGW? Het was verrassend goed om elkaar te leren kennen. Het heeft me inspiratie gegeven om haar te ontmoeten. Wat een goede onverwachte kennismaking was dit!”

Dat viel mij op. Zowel in de bovenstaande twee berichten als in de vele andere die me ter ore kwamen. Het viel me op dat

we één gemeente zijn in (en om) een dorp, maar dat we toch lang in gescheiden werelden geleefd hebben.

Er viel me nóg iets op. Mij werd geregeld gevraagd: “Wanneer word ik een keer gebeld?” Toen dat begin mei gevraagd werd, meende ik dat er nog wat geduld nodig was. Het was immers meivakantie en de paasdagen waren voor veel mensen druk geweest. Maar nu is het augustus. En nog steeds hoor ik: “Ik heb niks gehoord.” Mijn indruk is dat van de 70 briefjes de helft gebruikt is voor een onverwachte kennismaking. De andere helft blijktbaar niet. Ook dat gegeven is een onverwachte kennismaking: want ook dit kenmerkt ons als PGW.

Jaarthema

Daarom is het goed dat voor het komend seizoen als jaarthema gekozen is: *Wie ben je dan?* Dit jaarthema is een leidraad in kerkdiensten, bij leerhuisactiviteiten, in gespreksgroepen en in vergaderingen. De bedoeling van zo'n jaarthema is dat we ons als gemeente erdoor ontwikkelen. Dat we een stapje verder komen. Het stapje dat we voor ogen hebben is: van praten over elkaar, toegroeien naar kerk zijn mét elkaar. De vraag *Wie ben je dan?* probeert vooroordelen, gevoelens van minder- of meerderwaardigheid en frustraties te doorbreken.

Elkaar kennen, dat gaat van mens tot mens. Van gesprek tot gesprek. Ook in de kennismaking met de nieuwe predikant komt deze vraag terug. Je weet nooit hoe een beroepsproces verloopt, maar het is goed mogelijk dat in januari 2020 het team predikanten weer volledig is. Maar *Wie ben je dan?* slaat ook op de verhouding tussen kerk en dorp. Kennen we als de kerk de raakvlakken met het beleid van de burgerlijke gemeente en vice versa? *Wie ben je dan?* gaat ten diepste ook over de verhouding tussen Christus en ons. Denk hierbij aan de vraag die Jezus stelt: “Wie zeggen de mensen dat ik ben?” Zijn wij daar als PGW duidelijk genoeg in, met elkaar? Of – en ik schrijf dit met een glimlach – laten we ook daarbij briefjes liggen voor een onverwachte kennismaking? ■

De staatkundige veranderingen hebben grote gevolgen voor de kerk op Bonaire

Roessingh van Iterson BV RVI Services

Dierplaagbestrijding
(CPMV gecertificeerd)

Wespen bestrijding / Bijen herplaatsing
Schoonmaak / Glazenwasserij

Tel: 070 - 517 68 96 / 0252-377333 www.roessinghvaniterson.com

Per saldo minder slecht dan van tevoren was verwacht

In juni heeft de accountant de jaarcijfers 2018 van de Protestantse Gemeente Wassenaar goedgekeurd. Al jaren laat onze begroting een tekort zien. We werken er hard aan om dat tekort weg te werken. Enerzijds door te bezuinigen. We hebben daarom ook het besluit moeten nemen terug te gaan naar twee predikanten in plaats van drie. En anderzijds door te proberen onze inkomsten te verhogen.

Door Hans van Kesteren

Voor 2018 hadden we rekening gehouden met een tekort van € 83.040. Nu we het jaar hebben afgesloten, blijkt het tekort € 121.295. Dat lijkt op het eerste gezicht een tegenvaller. Als dit resultaat echter gecorrigeerd wordt voor de slechte beleggingsresultaten, die niet worden begroot, dan bedraagt het tekort slechts € 22.738. Dat is aanzienlijk beter dan begroot.

Structureel positief

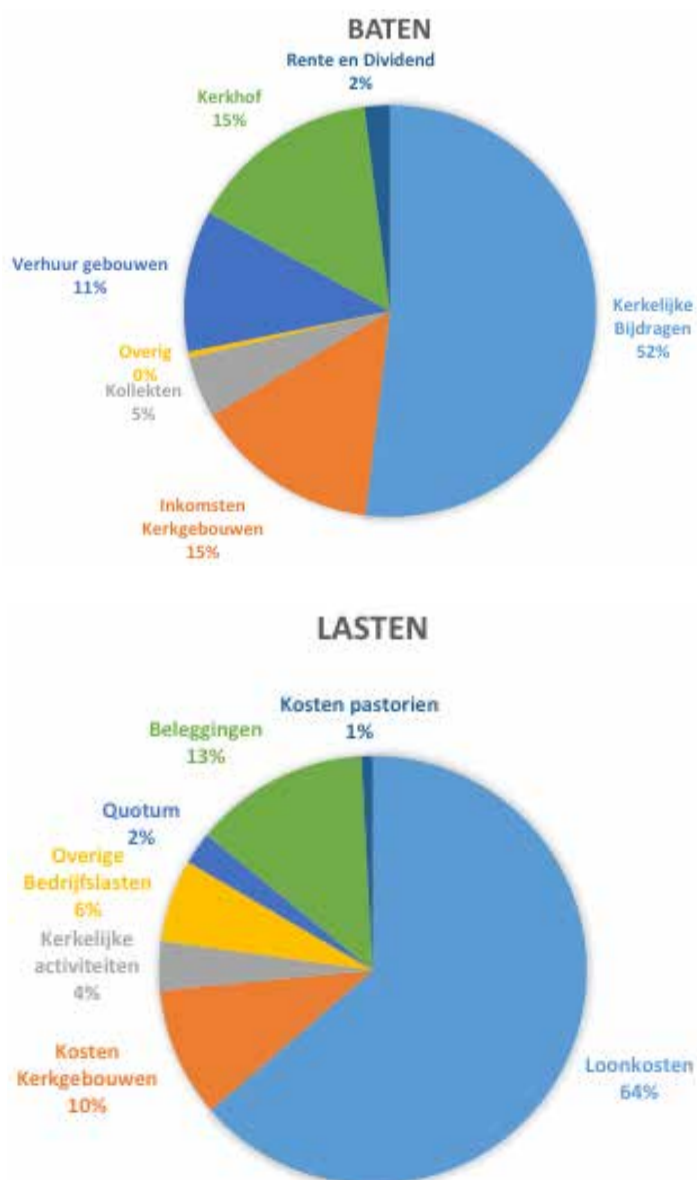
Bij het beleggingsresultaat is het belangrijk te weten dat deze over de jaren heen zal fluctueren en dat uiterekend het vierde kwartaal van 2018 een sterke daling liet zien van de waarde van de beleggingen. Op de lange termijn kan deze fluctuatie als incidenteel worden bestempeld. Structureel wordt een positief resultaat verwacht van 4,3 procent per jaar. Enigszins geruststellend is dat de waarde van het portfolio zich in 2019 alweer ruimschoots heeft hersteld. Uiteraard zegt dat nog niet alles voor wat 2019 als geheel zal brengen.

Het meevallende resultaat aan de inkomstenkant is met name te danken aan hogere vrijwillige bijdragen dan werd verwacht op basis van de demografische ontwikkeling: € 32.770 meer dan begroot. We zijn de gemeenteleden daar erg dankbaar voor. Verder hebben we een beter exploitatieresultaat van de verhuurde gebouwen vanwege uitgesteld groot onderhoud: € 16.227 en incidentele extra inkomsten van het kerkhof: € 45.388.

Meevallers

De exploitatielasten van de kerkgebouwen vielen € 52.990 gunstiger uit. We hadden niet gedacht de restauratiekosten van de Dorpskerk in zijn geheel te kunnen dekken, maar dat is door de inspanning en bijdragen van velen wel gelukt. En we kregen nog geld terug van de premie voor de opstalverzekering van de Dorpskerk. Daar stonden extra uitgaven tegenover voor het personeel: € 71.828. Dit heeft te maken met de regelingen die getroffen zijn met vertrekkende personeelsleden, het aantrekken van een interim-predikant en de pensioenlasten die per abuis niet volledig in de begroting zijn meegenomen. Daarnaast was er een aantal onverwachte kostenposten, zoals porto- en accountantskosten, die de overige bedrijfskosten hoger deden uitvallen: € 15.053.

Het resultaat van 2018 heeft gevolgen voor onze balans. Want het verlies van € 121.295 moeten we aftrekken van ons eigen vermogen. Maar er was ook nog een bijdrage uit het bestemmingsfonds

Bijdrage van de lezer

Kerk in Oslo

Door Jetty van Westering

Op onze reis door Zweden en Noorwegen hebben Kees en ik vele kerken van buiten en van binnen bekeken en bezocht. Het laatste avondmaal in de Domkirche in Oslo (zie foto) sprak mij aan door de eenvoud. Elk gezicht had een andere uitdrukking en was zeer bijzonder en verfijnd gemaakt. Het geheel was van koper. ■

Wilt u ook een bijdrage leveren? Stuur een mail naar de redactie (zie colofon).

voor het kerkhof ter dekking van het groot onderhoud van € 12.063 die we mochten toevoegen aan ons eigen vermogen. Dat betekent dat het eigen vermogen nu € 872.646 bedraagt. Dat is € 109.233 lager dan een jaar geleden. Het saldo van de bestemmingsfondsen steeg met € 18.795 als gevolg van twee erfenissen die we mochten ontvangen.

Financieel gezond

We werken samen hard aan een financieel gezonde gemeente. Ons financieel beleid is erop gericht dat we de boeken de

komende jaren met een positief resultaat kunnen afsluiten. We zijn immers teruggegaan in het aantal predikantsplaatsen. We mogen verwachten dat de beleggingsresultaten positiever zijn dan 2018. En we hopen dat we weer op u mogen rekenen. De laatste jaren hebben de gemeenteleden per persoon meer bijgedragen. Dat heeft een heel belangrijk verschil gemaakt. Hopelijk zet dat door. We zullen het nodig hebben om het hoofd te kunnen bieden aan een teruglopend ledenaantal en de uitdagingen waar alle kerken mee te maken hebben. ■

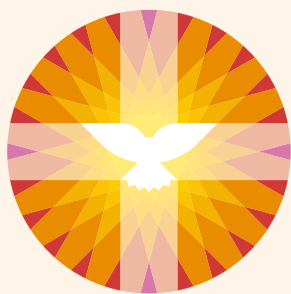
ENGELN & SPOOR
UITVAARTVERZORGING

VERZORGD, CORRECT, STIJLVOL

Engelen & Spoor Uitvaartverzorging richt zich op het verzorgen van uitvaarten in Den Haag en omstreken. Wij hebben jarenlange ervaring in traditionele, religieuze en eigentijdse uitvaarten en staan garant voor een verzorgde, correcte en stijlvolle uitvoering van de uitvaart.

U KUNT ONS 24 UUR PER DAG, 7 DAGEN PER WEEK BEREIKEN:
(070) 350 70 00 - INFO@ENGELNENSPOOR.NL
WWW.ENGELNENSPOOR.NL

HET CLINGENDAELHUYSEN
BENOORDENHOUTSEWEG 279 - 2596 BJ DEN HAAG

Redactioneel Ontmoeting

Op dit moment zitten wij midden in de vakantieperiode. Velen van u zullen misschien de vakantiedrukke in de zomer missen, maar toch is dit een periode waarin alles rustiger is. Minder vergaderingen of gesprekskringen en meer tijd voor andere zaken. Eindelijk eens dat boek lezen of dat uitgestelde bezoekje afleggen.

In het openingsartikel schrijft Jilles de Klerk dat wandelen voor hem een heerlijke manier van ontspannen is, ja soms zelf een spirituele ervaring. Elke week wordt er in Jorwerd een kloosterwandeling gemaakt wat voor velen een mooi bezinningsmoment is. Mocht u deze wandeling maken, dan zijn wij benieuwd naar uw ervaringen.

Ook voor Letty Muntjewerf is de natuur een inspiratiebron. U leest meer over haar en haar kunstenaarschap in het interview op pagina 4 en 5 dat John Mewissen afnam.

Hartverwarmend is het artikel over onverwachte kennismakingen op pagina 6 waarin Pieter van Winden vertelt over de ervaringen van mensen uit onze gemeente die met elkaar koffie hebben gedronken.

Degenen die het in deze periode niet rustig aandoen, zijn de leden van de pastorale raad onder leiding van Bert van Ginkel. Op pagina 2 leest u over de nieuwe opzet van het pastoraat. Zij benutten de zomermaanden om de definitieve samenstelling van de secties vast te leggen.

Tot slot: hopelijk hebt u mooie zomermaanden en ontmoeten wij elkaar op zondag 29 september tijdens de startzondag. ■

Nelleke van Duijn

*Het volgende nummer...
...verschijnt in de laatste
week van september*

Kerkdiensten

Dorpskerk, Plein 3, tel. 070 - 511 35 20

Kievietkerk, Oranjelaan 2, tel. 070 - 517 97 24

Messiaskerk, Zijllaan 57, tel. 070 - 511 55 82

Alle kerkdiensten beginnen om 10.00 uur, tenzij anders aangegeven.

Kijk voor actuele informatie over de kerkdiensten op de website: www.pkn-wassenaar.nl

	Dorpskerk	Kievietkerk	Messiaskerk
Zondag 4 augustus Gezamenlijke dienst	ds. J. Rinzema (Laren)	Zie Dorpskerk	Zie Dorpskerk
Zondag 11 augustus Gezamenlijke dienst	ds. J. Rinzema (Laren)	Zie Dorpskerk	Zie Dorpskerk
Zondag 18 augustus	ds. R. Oranje (Alkmaar)	ds. J.M. de Klerk	Geen dienst
Zondag 25 augustus	ds. R. Oranje (Alkmaar)	ds. J.M. de Klerk 19.15 uur Songs of Praise	Geen dienst
Zondag 1 september	dr. A.G.L. van Nieuwpoort (Overveen)	ds. J.M. de Klerk Dienst op de boerderij, Raaphorstlaan 18	ds. A. van Buuren (Amsterdam)
Zondag 8 september	ds. A. Alblas (Oegstgeest)	ds. B. Hengeveld (Huizen)	ds. P. van Winden Dienst van Woord en Tafel
Zondag 15 september	ds. P. van Winden Dienst van Woord en Tafel	ds. J.M. de Klerk	ds. A. Vroomans (Delft)
Zondag 22 september	ds. J.C. van Dongen (Den Haag)	mw. ds. R. Schultheiss (Sassenheim)	mw. ds. A. Brabander- Schuytplot
Zondag 29 september Diaconale zondag	ds. J.M. de Klerk	Zie Dorpskerk	Zie Dorpskerk

Jongerenreis Keulen en Aken

In het weekend van Hemelvaart was de jaarlijkse jongerenreis onder leiding van dominee Jilles de Klerk, dit keer naar Keulen en Aken. Op het programma stond een keur aan activiteiten, variërend van een rondgang door de binnenstad van Keulen en Aken tot een bezoek aan een zogeheten Kletterkirche, waar de elf deelnemers hun klimkunsten konden vertonen. Ook het kampvuur ontbrak niet. De reis was weer heel geslaagd en had wat de deelnemers betreft nog wel wat langer mogen duren. ■

Zomerse Franse avond

Vorig jaar liep het storm tijdens de Indonesische avond en ook dit jaar was het druk, nu tijdens de Franse avond op het kerkelijk erf van de Dorpskerk. Het was tropisch warm, er klonken chansons en de bezoekers genoten van een heerlijke Franse maaltijd inclusief wijn. Er was ook een loterij. De opbrengst hiervan komt ten goede aan het verbeteren van de klimaatinstallatie in de koorruïne. ■